

PC Kasa - uputstvo za instalaciju verzije 2.x

Sadržaj

PC Kasa - uputstvo za instalaciju verzije 2.x	1
Sadržaj	1
1. Preduslovi za instalaciju	2
1.1 Okruženje	2
1.1 Nova instalacija.....	2
1.2 Obnova sa verzije 1.x - prelazak sa stare na novu fiskalizaciju.....	2
1.3 Obnova sa verzije 2.x.....	3
2. Instalacija PC kase.....	3
3. Instalacija i podešavanje štampača	4
4. LPFR	4
5. VPFR.....	4

1. Preduslovi za instalaciju

1.1 Okruženje

- PC kasa zahteva instaliran i operativan poslovno-računovodstveni program Dolap
- Najmanje jedan poslovni objekat u bazi Dolapa konfigurisan za prodaju preko fiskalne kase
- Windows operativni sistem minimalne verzije 7
- Srpska regionalna podešavanja Windows-a (formati brojeva, datuma itd.)
- Srpski latinični jezik unosa. Jezik prikaza Windows-a nije od značaja
- Najmanje 0,5 GB slobodnog prostora na disku
- Preuzet instalacioni program kasa_2xxx.exe sa sajta www.dolap.rs

1.1 Nova instalacija

Potrebno je da Poslovno-računovodstveni program Dolap bude instaliran i podešen. Da bi se PC kasa povezala na poslovni objekat baze Dolapa, potrebno je prethodno podesiti poslovni objekat za promet putem fiskalne kase. Kod instalacije udaljenog objekta potrebno je da se instalira replika baze Dolapa i uspostavi replikacija sa centralnom bazom.

1.2 Obnova sa verzije 1.x - prelazak sa stare na novu fiskalizaciju

Prelazak na PC kasu treba uraditi sa poslednjih verzija Dolapa v0.941 i PC kase v1.329. Ukoliko se koriste stare verzije prvo instalirati ove verzije programa i pokrenuti ih da izvrše potrebne promene. Uvek se prvo instalira Dolap, a zatim PC kasa.

Prelazak na elektronsku fiskalizaciju zahteva izmene kako u bazi PC kase, tako i u bazi Dolapa. Baze će biti automatski izmenjene sa prvim pokretanjem novih verzija programa Dolap i PC kase (PC kasa v2.000 ili novija).

Napomena: Replikacija podataka između stare baze Dolapa i nove baze PC kase, i obrnuto, neće biti moguća. Moraju obe baze da se unaprede na novu verziju da bi se pokrenula razmena podataka.

U konfiguraciji više poslovnih objekata, potrebno je da se sačini detaljan plan prelaska na novu verziju u slučaju kada je povezano više prodajnih objekata. Razlog je što razmena podataka mora da se zaustavi između centralne baze i kasa, što može da stvori probleme sa nemogućnošću promena cena i dodavanja novih proizvoda, dok se ne završi tranzicija na novu verziju.

Predlog je da se nakon suspendovanja svih replikacija, prvo uradi konverzija centralne baze, a da se zatim radi konverzija počev od značajnijih objekata, ka manje značajnim i da se odmah nakon prelaska objekta na novu verziju on uključi u razmenu podataka. Ovo u tehničkom smislu znači da se isključe obe razmene podataka: razmena podataka sa kasama i razmena podataka replike baze Dolapa sa centralnom bazom.

UPOZORENJE: Neposredno pre instalacije Dolapa i PC kase, pored redovne rezervne kopije baze, napraviti vanrednu kopiju! Odnosi se na sve baze: centralnu, replike Dolapa, baze svake pojedinačne kase.

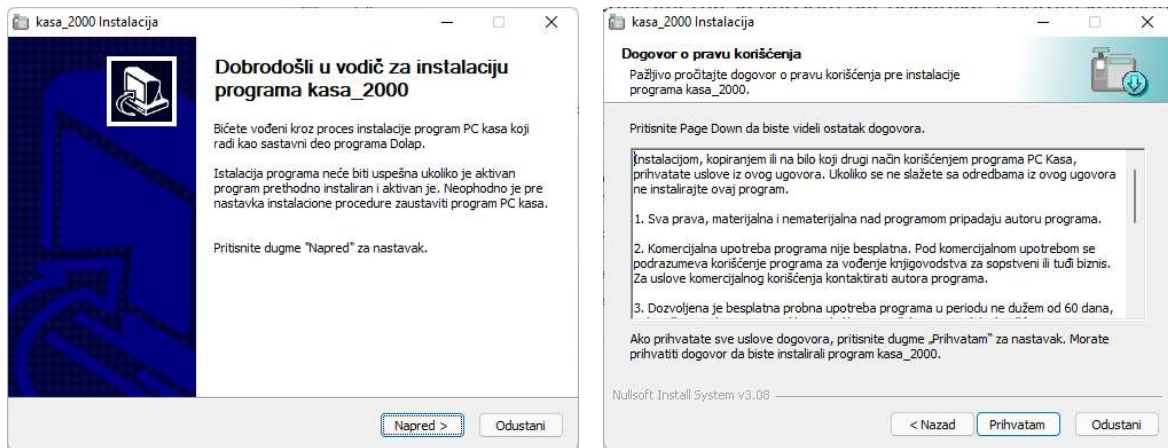
1.3 Obnova sa verzije 2.x

Zatvoriti program PC kasa, pokrenuti instalacioni program i klikovima na dugme *Napred* završiti instalaciju. Preporuka je da se napravi rezervna kopija baze pre instalacije.

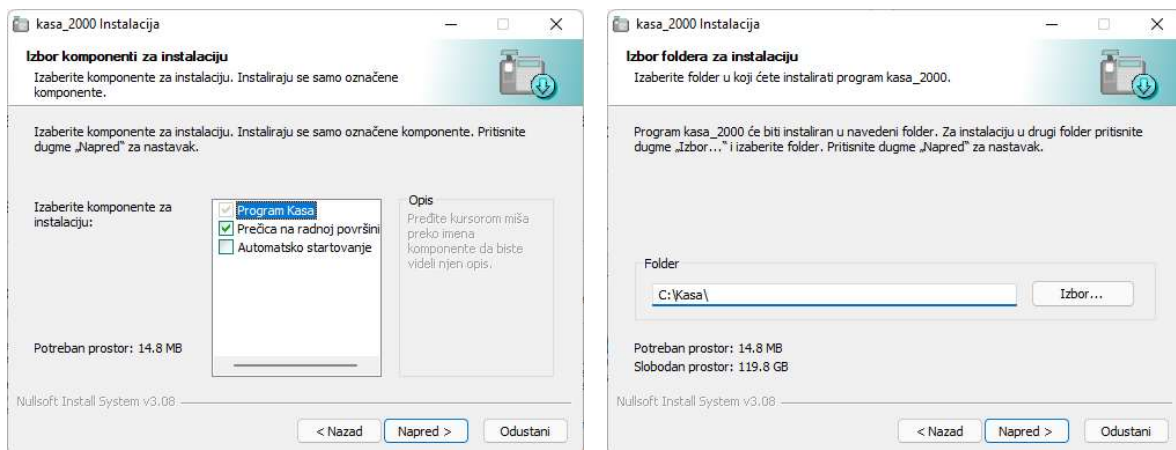
2. Instalacija PC kase

Instalacija PC kase je jednosmerna sa unosom par podataka: izborom komponenti i foldera u koji će biti instalirana baza PC kase.

Nakon uvodnog ekrana i prihvatanja ugovora o korišćenju programa

potrebno odabrati da li da program kreira prečicu na radnoj površini i da li se želi da se nakon uključivanja računara PC kasa automatski startuje. Na sledećem ekranu se bira folder u koji će PC kasa biti instalirana. Ukoliko se menja disk na koji se PC kasa instalira, preporuka je da bude na root-u diska, ali nije obavezno. Ne preporučuje se mrežna instalacija, tj. instalacija na disk nekog drugog računara, jer se time gubi autonomija kase, koja može (bez uvida u promene cena) da radi samostalno u slučaju kvara na mreži.

Sledeći ekran je završni kada dolazi do same instalacije programa.

Kod prvog pokretanja programa pokrenuće se dijalog za podešavanje PC kase. Detalji o podešavanju programa dati su u posebnom poglavlju korisničkog uputstva.

3. Instalacija i podešavanje štampača

PC kasa štampa račune na preko Windows drajvera, tako da može da radi na bilo kom modelu za koga je proizvođač obezbedio drajver. Neke modele može sam Windows da prepozna kada se priključe na računar, a za neke je potrebno da se instalira drajver koji stiže uz štampač ili se preuzima sa sajta proizvođača.

Potrebno je da se dužina papira u drajveru štampača postavi na najdužu koja postoji u listi, obzirom da će Windows postaviti podrazumevanu A4 ili Letter.

PC kasa uzima u obzir veličinu stanice iz drajvera. Na primer ako se štampa na laserskom štampaču, račun se deli na više stranica, pri čemu se vodi računa da se QR kod ne preseče. Ako se ne promeni dužina stranice, kod većih računa može doći do štampanja na više papira.

4. LPFR

Zakon nalaže da sem web prodavnica, svaki objekat mora da ima LPFR, pri čemu njegovo korišćenje u fiskalizaciju računa je opciono. Računi mogu da se fiskalizuju online preko VPRF-a, a LPFR će biti korišćen u slučaju nestanka interneta. PC kasa je ESIR i ne stiže sa LPFR-om. Stoga je potrebno da se nabavi sertifikovan LPFR od nekog drugog dobavljača. LPFR može biti program, ali može biti i uređaj. Za rad LPFR-a je potreban sertifikat na pametnoj kartici, koji se poručuje sa portala PU. Adresa LPFR-a (saznati je iz uputstva LPFR) i PIN kartice se unose kroz podešavanja PC kase.

5. VPFR

Nije obavezno da se koristi VPFR, ali je preporučljivo jer je sa dve opcije fiskalizacije računa, smanjuje verovatnoća zastoja u izdavanju računa. Za rad sa VPFR-om je potreban sertifikat u fajlu, koji se poručuje sa sajta PU i koji može odmah da se preuzme nakon što stigne potvrda zahteva na e-mail. Potvrda zahteva je PDF fajl u kome ima link na koji može samo jednom da se klikne. Klikom na link ne otvara se stranica, već se fajl odmah preuzima i ima naziv kao u zahtevu. U pitanju je arhiva koju treba raspakovati u neki folder i odatle iskopirati fajl nešto....nochain.p12 u folder kase (ne u folder godine). U podešavanjima VPFR-a PC kase treba navesti putanju do ovog fajla, kao i PAK kod i lozinku iz zahteva. Alternativno sertifikat se može instalirati. Treba odabrati personalno skladište, a zatim iz menadžera sertifikata kopirati izdavača i serijski broj sertifikata u podešavanja PC kase.